

Experience of study competition based on a vocational secondary school survey

László Bolla

Pétevársárai Mezőgazdasági Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma, Keglevich út 19., Pétevársára, 3250, Hungary, bolla.laci08@gmail.com

---

Abstract

The study presents a survey in the context of study competitions. The aim of the survey is to examine the effects, support and motivation of the students during the competition. The presented research related to study competition has focused on the demographic and personal characteristics of students in relation to competitive spirit. The results show that success in competition increases students' confidence, but that excitement can hinder successful performance.

Keywords: professional study competition; preparation of students; talent management;

Tanulmányi verseny tapasztalatai egy műszaki szakközépiskolai felmérés kapcsán

Bolla László

Pétevársárai Mezőgazdasági Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma, Keglevich út 19., Pétevársára, 3250, Magyarország, bolla.laci08@gmail.com

---

Absztrakt

A tanulmányban egy tanulmányi versenyekkel összefüggésben végzett felmérés kerül bemutatásra. A felmérés célja annak vizsgálata, hogy a tanulókat a versenyzés közben milyen hatások érik, milyen támogatást, motivációt kapnak a környezetükből. A versenyzéssel összefüggésben végzett kutatás a tanulók versenyzéssel kapcsolatos demográfiai és személyes jellemzőinek vizsgálatára irányult. A kapott eredmények azt mutatják, hogy a versenyzés sikere növeli a tanulók önbizalmát, ugyanakkor az izgalom hátráltathatja a sikeres szereplést.

Kulcsszavak: szakmai tanulmányi verseny; tanulók felkészítése; tehetség gondozás;

---

1. Bevezető

A tanulmányi versenyeken történő eredményes szereplés szempontjából kulcskérdés a tanulási motiváció és a tehetség, egyfajta kimagasló tanulói teljesítmény. A tanulási motivációk szintjét befolyásolja a tanulók anyagi és érzelmi hátránya (alacsony jövedelem, nem megfelelő lakáskörülmények; a család vagy az ép család hiánya, a családi szocializáció zavarai) (Fejes J. B. és Józsa K., 2005.). A diákokat a tanulás terén elsősorban az alábbi tényezők motiválják: a tanulási sikervágy és kudarcfélelem, a tanulási elismerési vágy, kötődés a pedagógushoz, a tanulási igény szint, a tanulás gyakorlati értéke, a továbbtanulási szándék, az életprogram, az önfejlesztési igény (Barcsák et al, 2015).

A tanulmány témája a tanulmányi versenyekkel kapcsolatos, azonban a versenyzés és a versengés szavakat számos esetben egymás szinonimáiként alkalmazzák, de célszerű e két fogalmat elkülönítve kell értelmezni. A versenyzésen több tagból felépített összehasonlításra alapuló teljesítményhelyzeteket értjük, amelyeket rögtönzött módon létrehozott, ám legtöbb esetben valamilyen intézményes közeg által megalkotott, világos kritérium- és szabályrendszerrel jellemezhető, ahol a külső értékelő bírakkal zajlik az esemény, a megalkotott kritériumok, szabályok mentén pedig objektívan azonosíthatók a legjobban teljesítők (Fülöp és Pressing, 2011.) A versengés társas összehasonlításra alapul, és egyfajta belső motiváció arra, hogy másokéhoz hasonlítsuk eredményeinket, teljesítményeinket és a rangsorban elfoglalt helyzetünket. Leginkább arra irányuló vágy, hogy mi legyünk a legjobbak, a sorrendben minél jobb pozíciót és minél jobb eredményt érjünk el. Természetesen a fejlesztés sokféleképpen támogatható mind az IKT nyújtotta lehetőségek (Ujbányi et al, 2017), mind pedig a tanórákon túlmutató foglalkozások által (Kóvári, 2016).

A tehetséges fiatalok versenyzéssel kapcsolatos viszonya, tapasztalatai és lehetőségei eltérnek átlagos társaikétól (Udvari és Schneider, 2000), amelyek főként az alábbi okokra vezethetők vissza:

- a tehetséges tanulóknak több alkalmuk van a versenyzésre, ahol felmérhetik és fejleszthetik saját képességeiket;
- az eredményes diákok több sikerrel találkoznak a tanulás során, a versenyeken legtöbbször kiemelkedő eredményt érnek el;
- az szülők és tanárok gyakrabban motiválják a tehetséges tanulókat, hogy részt vegyenek versenyeken.

A versenyeknek sokféle előnye lehet a tehetséges személyek életében, például a tehetségek azonosításában (Bicknell és Riley, 2012) (Campbell, Wagner és Walberg, 2000) és fejlesztésében (Dávid, Fülöp, Pataky, Rudas, 2014). Karnes és Riley (199.) szerint a versenyek alatt nemcsak az adott verseny témakörének szempontjából fontos területen gyarapodik a résztvevők tudása, hanem a versenyben, mint teljesítményhelyzetben való megjelenésben számos személyes és egyének közötti kompetencia is fejlődik, beleértve a problémamegoldó képességet, a kritikus gondolkodást, a vezetői, irányítói készséget, emberi tulajdonságokat és a kommunikációs készségeket.

A tanulmányban a versenyzéssel összefüggésben végzett kutatás eredményei kerültek bemutatásra, mely vizsgálat a tanulók versenyzéssel kapcsolatos demográfiai és személyes jellemzőinek vizsgálatára irányult. A tanulmány a (Bolla, 2019) alapján került összeállításra.

2. Kutatás célja, módszere

A kutatás célja annak vizsgálata, hogy a tanulók, versenyzők származása, családi körülményei, szociális háttere milyen hatással van a tanulmányi eredményre, illetve a pálya, szakma iránti elkötelezettségre. Másodsorban vettek-e részt már versenyeken, ha igen, van-e versenyzési tapasztaltuk, illetve versenyzés közben milyen hatások érték őket akár pszichésen, valamint motiválta-e őket a versenyen való szereplés.

A kutatás kérdőív segítségével történt, mely a Google kérdőívszerkesztő- és eredményösszesítő programja segítségével került összeállításra. A kérdőív első részében 10 kérdés a demográfiai adatokra, családi háttérre irányultak. A kérdőív második részében a versenyzéssel kapcsolatos kérdések kerültek feltételre, mint hogy vettek-e már részt ezt megelőzően valamilyen megmérettetésen, illetve versenyzés közben milyen hatások érik őket. A kérdésekre a jellemző válaszokat 1-5. terjedő Likert skálán kellett megadni annak függően, hogy egy-egy állítás mennyire jellemző rá.

A felmérés egyrészt az AM ASZK- Pétervásárai Mezőgazdasági Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma diákjainak a körében történt. Azon tanulók vettek részt a kutatásban, akik a szakma megszerzését követően érettségi vizsgát szeretnének szerezni nappali tagozaton. A felmérésben történő részvételre még felkérésre került a Kelet-magyarországi Agrárszakképző Központ jánoshalmi, mátrafüredi és szentesi tagintézményei is. A kérdőívet továbbá kitöltötték a 2019. március 27-29-én, a Tokaji Mezőgazdasági Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumban megrendezésre kerülő Országos Szakmai Tanulmányi Verseny döntőjébe jutott mezőgazdasági gépész tanulók is. A döntőbe 24 fő jutott, akik az ország 20 mezőgazdasági iskolájából kerültek ki. Végül összesen 42 darab kérdőív került kitöltésre.

3. Hipotézisek

A kutatással összefüggésben az alábbi hipotézisek kerültek megfogalmazásra:

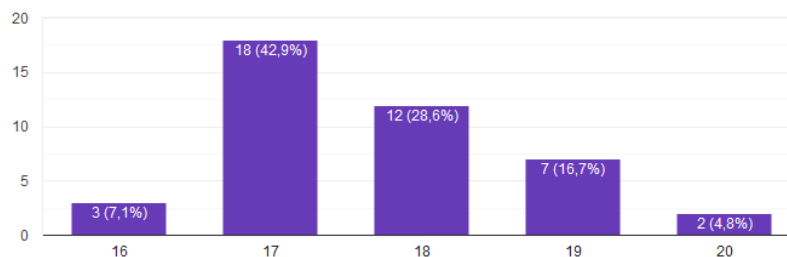
1. Van-e összefüggés a szülők iskolai végzettsége és a tanulók megszerzendő iskolai végzettsége között. Első hipotézisem szerint a tanulók a szülők iskolai végzettségétől maximum egyel magasabb besorolású szintet szeretnének elérni.
2. Kihatással van-e a szülők foglalkozása és a család lakóhelye a gyermek által választott szakmára? Második hipotézisem szerint a szülők mindenkori foglalkozása befolyásolja gyermekeik szakma választását. A kutatásomban résztvevő tanulók csak fiúk voltak, ezért jellemzően az édesapa foglalkozása a mérvadó a gyermek számára.
3. Milyen versenyzési tapasztalatokat szereznek az Országos Szakmai Tanulmányi Versenybe való bekerülés előtt? Harmadik hipotézisem szerint a szakközépiskolai végzettségű tanulók jellemzően sport-, ügyességi- és közösségi versenyeken vesznek részt, számukra nem vonzóak a közismereti tantárgyakból kiírt megmérettetések.
4. Milyen pszichés folyamatok játszódnak le a versenyzés közben? Feltételezésem szerint a versenyzés pozitív eredménye növeli a tanulók önbizalmát, ugyanakkor az izgalom hátráltatja a sikeres szereplést.

4. Eredmények

A megkérdezett tanulók életkorát tekintve a diagramból látszik (1. ábra), hogy legtöbbjük első szakképesítését szerzi, hiszen 18 éves korig 33 fő, 18 év fölött pedig 9 fő vett részt a kérdőív kitöltésében. Általános iskolás tanulmányikat 14 éves kor körül fejezték be, majd a szakközépiskola képzési idejét tekintve három évet töltöttek el a szakmát adó intézménybe. A többi 9 fő már valószínű vett részt ezen a versenyen az előző tanévekben, ugyanakkor iskolájában maradt nappali tagozaton és egy magasabb képesítési szintet szerez, érettségi vizsgát tesz 2 év után, mellyel technikus, vagy felsőfokú tanulmányokba kezdhet.

1. Életkorod:

42 válasz

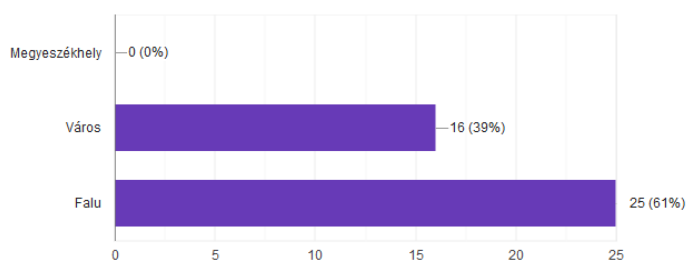

1. ábra Tanulók életkora

A következő kérdés a tanulók lakóhelyére vonatkozik, melyből kiderül, hogy a válaszadók közel 2/3-a falusi származású, 1/3-a pedig városban él (2. ábra).

2. Lakóhelyed:

41 válasz

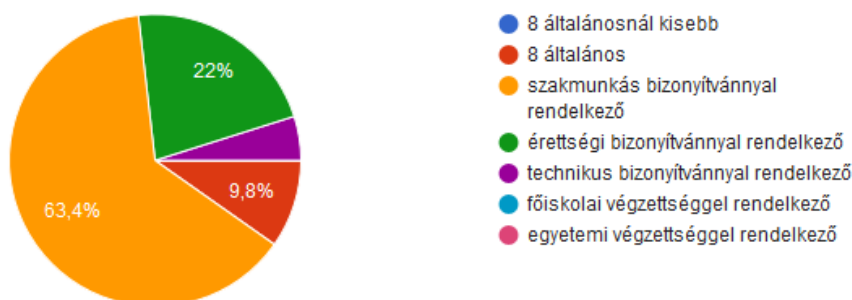
2. ábra Tanulók lakóhelye

Ezen kérdést elemezve arra a következtetésre jutottam, hogy a mezőgazdasági szakmákat választó tanulók leginkább faluról jönnek, hiszen akár otthon folytathatnak gazdálkodási tevékenységet, vagy a környezetükben lévő nagyobb gazdák területének határaiban élnek, ahol már gyerekkoruk óta figyelemmel kísérhetik a természetstechnológia éppen aktuális folyamatait. A növények évenkénti változtatását, a gépek mozgásait vizsgálva dönthettek a szakmában rejlő szépségek elsajátítására, a mezőgazdasági gépész szakma kitanulására.

A harmadik kérdést vizsgálva szembejűnik, hogy a megkérdezettek között nincs olyan tanuló, akinek édesapja főiskolai, vagy egyetemi végzettséggel rendelkezne. A legtöbb édesapa szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezik, 9 főnek érettségi, 2 főnek technikus bizonyítványa van, 4 főnek pedig 8 általános végzettsége (3. ábra).

3. Édesapád legmagasabb iskolai végzettsége:

41 válasz

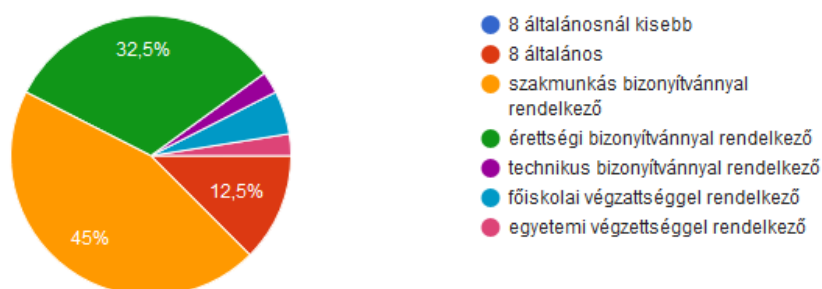
3. ábra Tanulók édesapjának iskolai végzettsége

Mivel a megkérdezett tanulók neme csak fiú volt és a fiúgyermekek édesapjukat tekintik példaképüknek, ezért iskolai végzettségük legalább el kell, érje az apukáét, illetve ha a diákból jó tanuló válik, akkor tanárai, szülei biztatására tovább marad az iskolában, leérettségizik, majd ezt követően akár felsőfokú tanulmányokba kezd. Ezen kérdésfeltevés a 10. kérdésben fog igazán megmutatkozni.

Az édesanyák iskolai végzettsége eltér az előzőekben vizsgált édesapáékhoz képest, hiszen a tanulók anyukáinál megjelentek felsőfokú végzettségek, illetve az érettséggel rendelkezők száma 10 % -al meghaladja az előző kérdésnél született végeredményt (4. ábra).

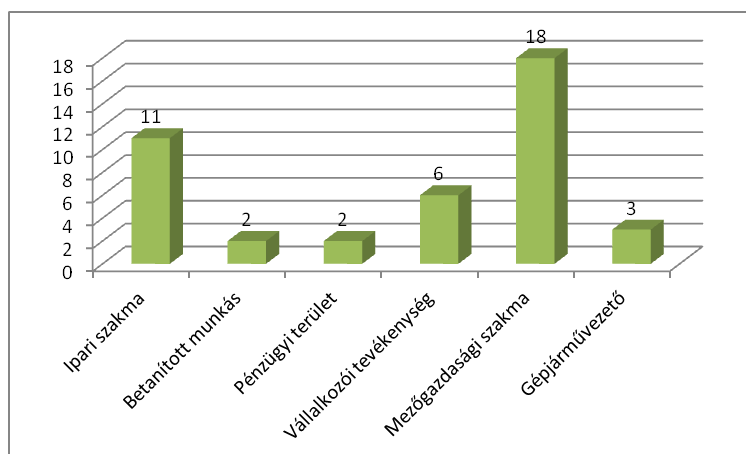
4. Édesanyád legmagasabb iskolai végzettsége:

40 válasz

4. ábra Tanulók édesanyjának iskolai végzettsége

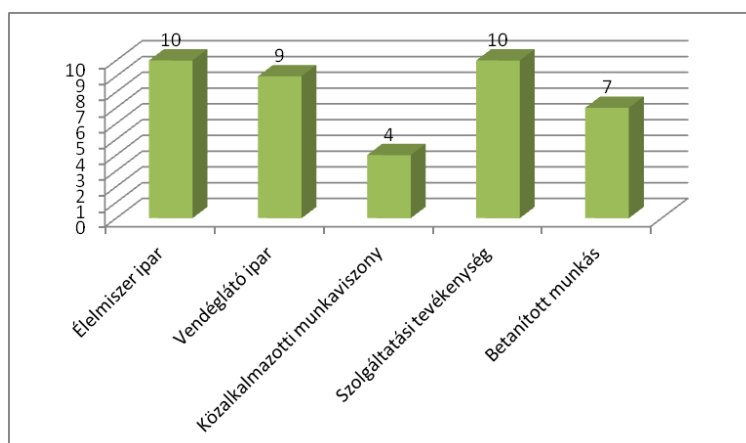
Az 5. és 6. ábra az édesapák és édesanyák foglalkozásait mutatja.

5. ábra Tanulók édesapjának foglalkozása

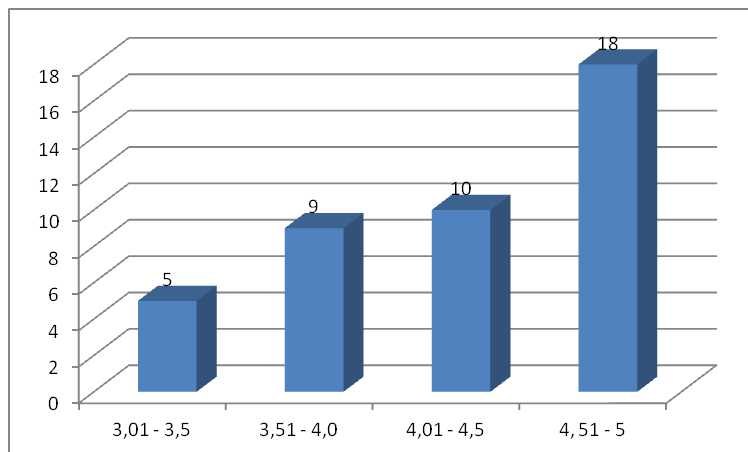
Az oszlop diagramból szembe tűnik, hogy a mezőgazdasági szakmában dolgozók létszáma a legnagyobb, melyek szerelői, vagy gépüzemeltetői, illetve önálló vállalkozói pozíciókból jött össze. Egykoron az OKJ -ben megtalálható mezőgazdasági szakmákat figyelembe véve kétfajta képzés állt a felvételizők részére, mely a mezőgazdasági gépszerelő és a növénytermesztési gépüzemeltető, gépkarbantartó szakképesítést adta. Ma ez már átalakult oly módon, hogy szakközépiskolai képzésben a mezőgazdasági gépész, szakgimnáziumi képzésben pedig mezőgazdasági gépésztechnikus áll a jelentkezők részére. A diagram másik üzenete, hogy a tanulók azon szakmák közül választanak, amivel napi kapcsolatban állnak. Fiúk esetén az édesapa foglalkozása iránymutató lehet a gyermek számára, illetve ha ezen, folyamathoz pozitív élmények is társulnak akkor 8. általános iskolás korban a pályaválasztás nagyban megkönnyül.

Az édesanyák esetén közel azonos arányban legtöbbször az élelmiszeripar, vendéglátás, vagy a szolgáltatási tevékenység területén dolgoznak, illetve közalkalmazotti munkaviszonnyal rendelkeznek ahol általában iskolai feladatokat, konyhai munkát, takarítási feladatot látnak el.

6. ábra Tanulók édesanyjának foglalkozása

A kérdőívet kitöltő tanulók tanulmányi átlagai a 7. ábrán láthatók.

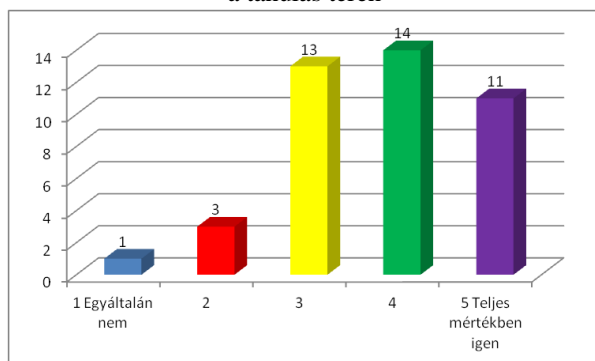

7. ábra Tanulók tanulmányi átlagai

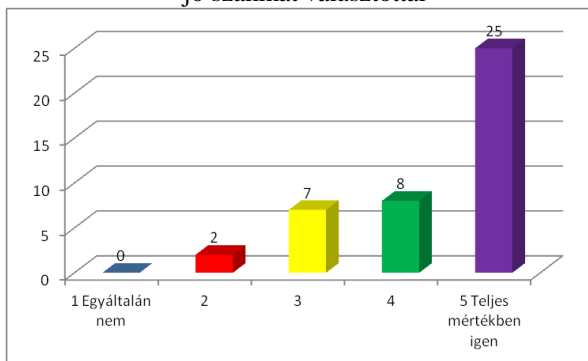
A versenyen történő részvétel miatt válogatott tanulókról van szó. A közepes átlagok abból adódhatnak, hogy közismereti tantárgyak elsajátítása nehezebben megy a gyakorlat orientált szakma elvégzését követően.

Versenyzéssel összefüggésben feltett kérdések és azokra adott válaszok eredményeit a 8. ábra diagramjai foglalják össze.

Mennyire növelte a versenyzés az önbizalmamat a tanulás terén

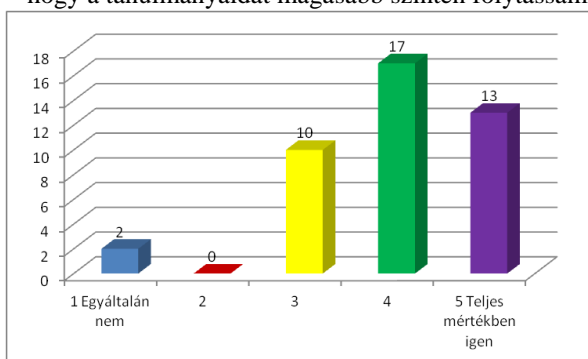

Mennyire erősített meg a verseny abban, hogy jó szakmát választottál

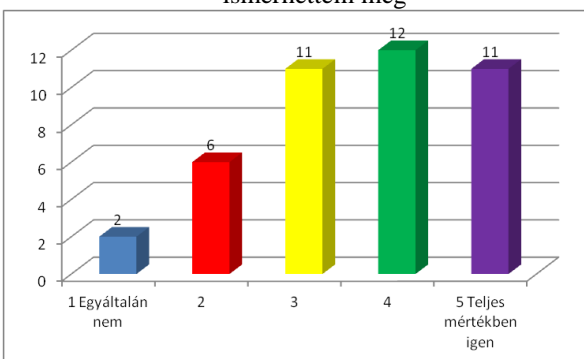

Mennyire motivált abban a versenyen való szereplés, hogy a tanulmányaidat magasabb szinten folytassam

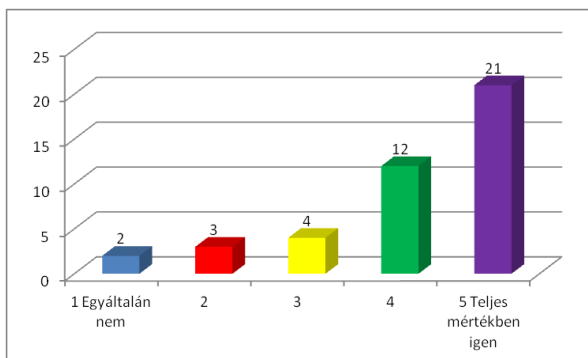

A versenynek köszönhetően új barátokat szereztem

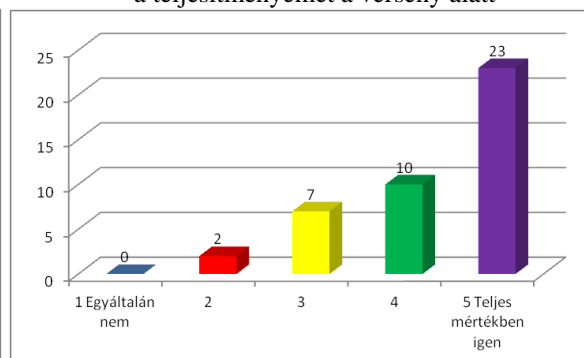
A versenynek köszönhetően új technikákat ismerhettem meg

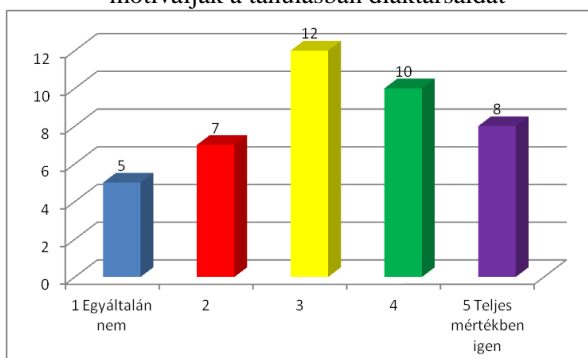
A tanároktól kapott felkészítés és támogatás növelte a teljesítményemet a verseny alatt

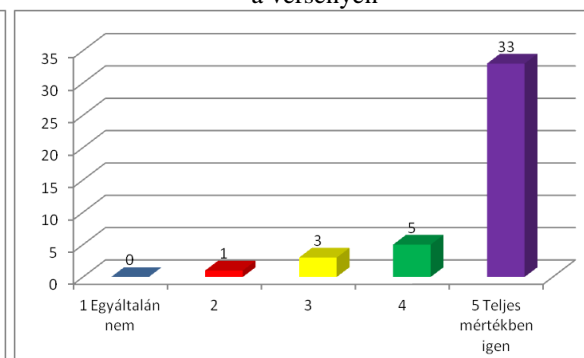
A versenyen való részvételed és eredményed mennyire motiválják a tanulásban diáktársaidat

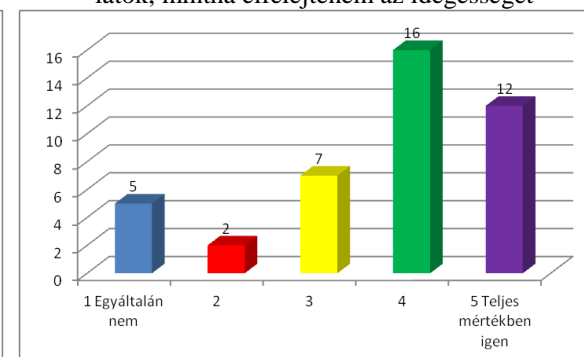
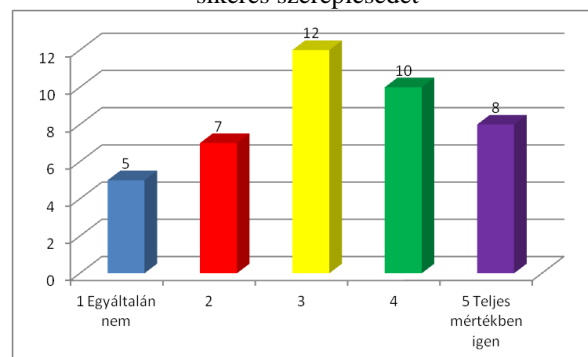
A szüleid mennyire támogattak abban, hogy elindulj a versenyen

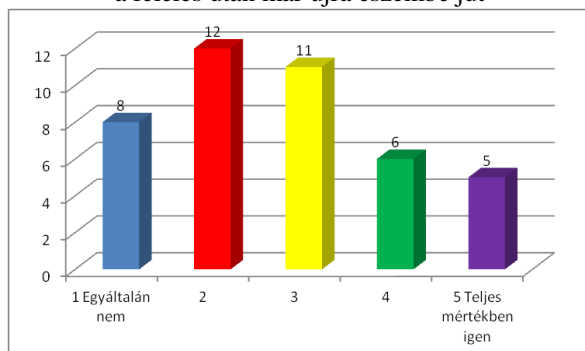
A verseny alatti izgalom hátráltatja a sikeres szereplésedet

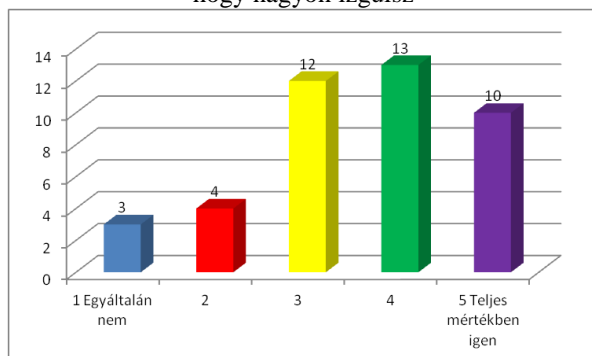
Bár a verseny alatt ideges vagyok, ha munkához látok, mintha elfelejteném az idegességet

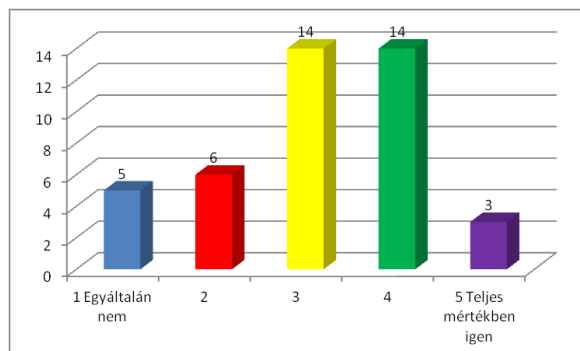
A verseny alatt olyan kérdésekre sem tudok válaszolni, amelyekre egyébként tudom a választ és a felelés után már újra eszembe jut

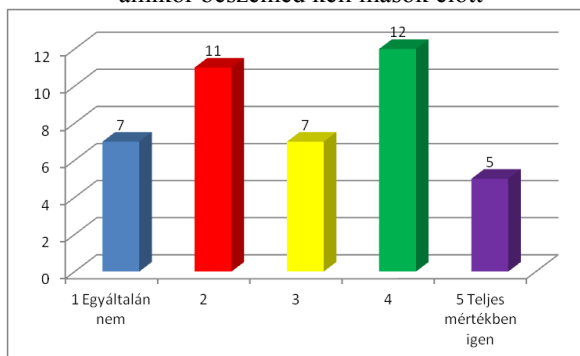
Amikor sok ember előtt kell felelni érzed, hogy nagyon izgulsz

Jobban szeretem a nehéz feladatokat, mint a könnyűt

Előfordul néha, hogy remeg a gyomrod, amikor beszélned kell mások előtt

8. ábra Versenyzéssel kapcsolatos válaszok gyakoriság diagramjai

5. Eredmények értékelése

A tanulók többsége esetén a versenyzés növelte az önbizalmukat a tanulással kapcsolatban, érdeklődőbbé váltak a vetélkedőt követően a szakma iránt. Ez azzal magyarázható, hogyha nagyobb hangsúlyt fektetnek a tanulásba, akkor az eredményesebbé teszi őket, több lehetőség közül választhatnak a tanulás során.

A megkérdezettek többsége elégedett az általa választott szakmával, a későbbiekben ebben látja boldogulását. A mezőgazdasági gépész szakma a legtöbb régióban hiányszakma, már a tanulmányok folyamán ösztöndíjjal támogatott és a végzést követően biztos elhelyezkedésre számíthatunk. Komfortos munkakörülmények mellett egy megfelelő javadalmazással vonzó a mezőgazdaság iránt érdeklődő fiatalok számára.

2 fő kivételével a legtöbben belső motivációt kaptak arra, hogy a tanulmányaikat magasabb szinten folytassák. A versenyen elért siker, a minél jobb helyezés mindezt fokozza képes, ami egy magabiztos, határozott személyiség kialakulásához juttatja az egyént.

A 42 fő 80 %-a úgy nyilatkozik, hogy legalább egy új technikát ismert, tanult meg a versenyzés közben, melyet akár az életben alkalmazni tud. Ez talán azzal magyarázható, hogy a tanulók egy idegen környezetben, a versenyt rendező iskolában, illetve nem a három éve megszokott tanáraik előtt kell, hogy végrehajtsák a kiírt feladatokat. A másik, hogy eddigi osztálytársaikat, felváltják a versenyzőtársak, akik egy teljesen más régióból érkeznek és néha rájuk pillantva láthatjuk milyen fogásokat használnak feladat teljesítéséhez.

Mivel a legtöbb esetben a szakmai versenyek több naposak és a versenyen résztvevők elszállásolása az intézmény kollégiumában történik 3–5 fős szobákban, így az ismerkedés, beszélgetés, kommunikáció nyilván való a szobatársak között. A verseny során a kihúzott rajtszámokból rendezett csoportalakítás ezt még jobban megerősíteni igyekszik, hiszen az együtt eltöltött reggelizés, ebédelés, vacsorázás közben is gondolatokat cserélnek a vetélkedő tagjai. Az ábrából kivehető, hogy a három – négy nap eltelte után egyfajta barátság alakul ki a verseny végére.

A versenyen véleményem szerint a tanuló akkor lehet sikeres, ha a felkészítő tanár mindent megtesz a diákja felkészítése érdekében. Ez sokszor csak a tanítási időn kívül tehető meg és kifizetetlen időnek tűnhet, de mindent anyagiakban nem mérhetünk, ettől talán fontosabb kell, legyen a szakmai megbecsülés, ami azután éri a tanárt, hogy a versenyről együtt sikerrel térünk haza. A megkérdezettek válaszai alapján a teljesítményt egyértelműen pozitív irányba fokozza a tanárok által nyújtott támogatás.

Az osztálytársakban számottevő motiváltság nem mutatható ki a tanulásban attól függően, hogy milyen eredményt ért el társunk egy országos versenyen. A kitöltők szerint közömbösek, vagy egyáltalán nem érznek magukban motiváltságot az itthon maradt tanulók.

A szülők büszkék, és mindenben támogatják gyermekeiket a versenyzés alatt. Nem felejtjük, hogy versenybe bekerülést iskolai válogató előzi meg, ahol már megjelenik, kik az osztály legjobbjai, mely a végzősök szalagavató ünnepsége előtt derül ki. Az ünnepségen megjelenő szülőket a tanár tájékoztatja a közelgő események folyamatáról, akik meglepedettséggel veszik tudomásul, hogy iskoláztatni gyermeküket már nem volt hiábavaló.

A megkérdezettek többsége közömbösen kezeli az izgalmat, mint negatív tényezőt. Ez magabiztosságra utalhat, vagy vagányságból nem ismerik be, hogy mennyire izgulnak a mások előtti szereplés során.

A felkészültség biztonságot ad a sikerhez, a magabiztos tudást az izgalom, a feszültség, a stressz nem befolyásolja csak a válaszadók közel 30 %-ánál.

Az házi feladatok nehézsége 14 főnek közömbös, 17 főnek pedig inkább a nehezebb feladatok megoldása jelenti a kihívást. ami siker esetén a magabiztosságot, problémamegoldó képességet növelheti.

Kicsit több azok száma, akik beismerik maguknak, hogy izgulnak, amikor sok ember előtt felelnek. Normális jelenség talán az, amikor idegen környezetben szerepelünk mások előtt, először felmérjük a környezetet, majd azonosítjuk magunkat a hallgatósággal és akár nem szégyellünk új dolgokat tanulni tőlük.

A stressz, a feszültség, a szereplési kényszer akár testi tüneteket is okozhat az elszenvedő számára. Minél többet szerepelünk mások előtt, annál gyakorlottabbak leszünk felelés, vagy akár kiselőadás megtartása esetén.

5.1. Hipotézisek vizsgálata

1. A szülők, fiúgyermek esetén elsősorban az édesapa és a tanuló megszerzendő iskolai végzettsége között van összefüggés. A szülő arra ösztönzi gyermekét, hogy az minél jobban tanuljon, képezze magát és legalább vele egyenértékű, de inkább nála magasabb szintű szakképesítést szerezzen tanulmányai során, hogy aztán az életbe kikerülve minden tekintetbe megfelelhessen a munkaerő piaci elvárásoknak. Ezt támasztja alá a demográfiai kérdéssor 10. kérdésére kapott válaszok összegzését mutató kördiagram is. Ahol a válaszadók 9,8% - a csak szakmunkás bizonyítványt szeretne szerezni, a másik 9,8% - a egy másik szakmát szeretne megszerezni, 26,8% - a érettségit, 24,4% - a technikus képzettséget, 12,2% - a alapképzésben, 17,1% - a pedig mesterképzésben megszerezhető szakképesítést vetít elő magának. Az első hipotézis tehát megerősítést nyert.

2. A gyermek lakóhelye, valamint a szülő és itt újra elsősorban az édesapa jelenlegi foglalkozása, mint két meghatározó tényező befolyással van a tanuló mindenkori első szakma választására. Mivel a kutatásban résztvevők elsősorban mezőgazdasági gépész tanulók voltak, akiknek képzési színtere, a gyakorlati feladatok megvalósításának helyszíne a termőföld, ahol különböző természetstechnológiai folyamatok elvégzése után a betakarítást követően profitot termelünk a falusi gazdálkodó élet mindennapjait vizionálja, ezért az ezen, szakmát választók leginkább falusi környezetből jönnek. Ezt alátámasztani látszik a lakóhelyre vonatkozó 2. kérdés, melynek végeredménye az lett, hogy 61 % falusi, 39 % pedig városi lakóhellyel rendelkezik.

A fiúgyermek édesapját tekinti példaképének, ezért olyanná akar válni, mint az apuka, azokat a tevékenységeket nézi el, amit ő végez így „megfertőzi” gyermekét ezzel és nem szabályozottan ugyan, de befolyással van a 14 éves korban megjelenő továbbtanulási szándéokra. A végeredmény, hogy igen ez meghatározó, hiszen ha összesítjük, a diagram adatait látszik, hogy 18- an a mezőgazdaságban, 3- an gépjárművezetőként, 11- en pedig ipari szakmát végezve leginkább autószerelői munkakörben végzik tevékenységüket. Ezek részben hasonlítanak és akár az autószerelő és gépjárművezető rokonszakmája is lehet a mezőgazdasági gépészeknek, így összesítve mondhatjuk, hogy a 32 fő, a maradék 10 főhöz képest meghatározóbb. Tehát a második hipotézisem szintén megerősítést nyert.

3. Az előzetesen már versenyzési tapasztalatokat szerző diák rutinosabban, gyakorlottabban fogja elvégezni azokat a feladatokat, melyet számára a versenybizottság meghatároz. Ha készítünk iskolai házi versenyeket és azokat vonzóvá tesszük a tanulók számára, azaz olyan feladatokat végeztetünk velük, amelynél sikerélmény párosul a versenyzéshez nagyobb lesz azon tanulók köre, akik hajlandóak elindulni országos megmérettetésű versenyeken is, így mi a kiválasztás során esetleg nem fogunk visszautasítással szembesülni.

A feltételezésem, mely szerint a szakközépiskolai végzettségű tanulók jellemzően sport, ügyességi és közösségi versenyeken mutatják megtudásukat beigazolódott, melyet a versenyzéssel kapcsolatos kérdések szöveges válaszaikra kapott eredményekkel támasztom alá. Talán ez azzal magyarázható, hogy ezen tanulók, inkább a konkrét feladat megvalósítást, a kreativitásuk alkalmazását azon tudják kifejezésre hozni a munkafolyamatokat elvégezve egy kézzel fogható produktumot kapnak. A másik magyarázat adódik a szakma elméleti és gyakorlati képzési idejének megvalósításából is, hiszen az elmélet aránya 30 %- os, a gyakorlat aránya pedig 70 %- os. Az elvárás tehát az, hogy adott feladat a növény termesztéstechnológiájának megfelelően legyen elvégezve, nem pedig írásbeli fogalmazás megalkotása az adott témában.

4. A versenyzők szóbeli elmondása alapján a leggyakrabban jelentkező pszichés folyamatok között az izgalom szerepel, mely annak hatására alakul ki, hogy mások előtt kell szerepelni, megnyilvánulni.

A feltételezésem az volt, hogy a versenyzés pozitív eredménye növeli az önbizalmat. Ezen állításomat a 11. kérdés teljes mértékben alátámasztja ugyanis csak 4 fő, a válaszadók

kevesebb, mint 10 %- a gondolta úgy, hogy a verseny nem befolyásolta az önbizalmát pozitív irányba. A versenyzési tapasztalattal rendelkezők megnyilvánulási magabiztosabbak, a mások előtti szereplést már gyakorolva határozottabb szóbeli felelést kaphatunk a verseny végén ahol a szakmaiság, a szakmai terminológia helyén való alkalmazása mind inkább visszatükröződik. Tehát a hipotézisem ezen fele beigazolódott. A másik része az volt, hogy az izgalom hátráltatja a szereplést. Erről a 19. diagram tanúskodik, ahol azonban olyan válaszok születtek, hogy a versenyzés alatt izgulnak ugyan, de ez hátrányosan nem befolyásolja őket az feladatok teljesítésében. A feltételezésem nem igazolódott be, a hipotézisem tévesnek bizonyult.

6. Összefoglalás

A tanulmány összeállítása során az inspirált, hogy betekintést nyerhessek a tanulókat versenyzés során ért hatásokba, illetve, hogy ez miként befolyásolja a tanulási folyamatot. Fontos ez számomra, mivel a tanórán kívüli tevékenységem nagy részét a különböző versenyeken való szerepléshez szükséges felkészítési idő alkotja.

Tapasztalásaim alapján, a versenyen való indulásnak, szereplésnek csak pozitív végkimenetele lehet az eredménytől függetlenül.

A tanulók számára ez a következőkben jelenhet meg:

- hasznos délutáni elfoglaltság biztosítása, tanári irányítás mellett egyfajta önképzés, szakmai ismeretek kibővítése, elmélyítése, megszilárdítása,
- a figyelem a kiválasztottakra koncentrálódik, és nem megoszlik az egész osztály felé, mely hatékonyabb munkavégzéssel párosul,
- önbizalom számottevően növekszik, az izgalom csökken, hiszen gyakorlottabb személyekké válunk, amikor később mások előtt kell szerepelni,
- a versenyek a rendes vizsgák előtt lezajlanak, így marad időnk másra további ismeretek megszerzésre, pl.: ebben a korban leginkább jellemző a „B” kategóriás gépjárművezetői jogosítvány megszerzése
- szülőktől, tanároktól, diáktársaktól kapott megbecsülés.

A felkészítő tanárok az eredményes teljesítmény eléréséhez hozzásegítik a tanulókat, ha ez párosul a diák részéről hozzáadott értékkel, akkor a sikeres szereplés nem maradhat el.

Talán összefüggő gondolatként az is megállapítható, hogy a mezőgazdasági iskolában jó alapot kapnak a tanulók, amelyet lehet, hogy régebbi gépeken sajátítottak el, de ezt a tudást ráültetve a korszerű technológiára egy fajta képzés keretében – gondolok itt a forgalmazó által biztosított gépkezelő tanfolyamra – korunk megfelelő műszaki követelményeinek eleget tevő gépen hatékonyan és környezet tudatosan tudnak kihasználni a profit orientált gazdálkodásban.

Irodalomjegyzék/References

Barcsák Marianna et al (2015). Önértékelési kézikönyv szakképző intézmények számára. Oktatási Hivatal.

Bicknell B., Riley T. (2012). The role of competitions in a mathematics programme. APEX: The New Zealand Journal of Gifted Education, 17(1), 25-34.

Bolla László (2019). A szakmai tanulmányi verseny hatása a tanulás folyamatára. Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem.

Campbell J. R., Wagner H., Walberg H. J. (2000). Academic competitions and programs designed to challenge the exceptionally talented. International handbook of giftedness and talent, 2.

Dávid, I., Fülöp, M., Pataky, N., & Rudas, J. (2014). Stressz, megküzdés, versengés, konfliktusok. Budapest: Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége.

Fejes József Balázs és Józsa Krisztián (2005): A tanulási motiváció jellegzetességei hátrányos helyzetű tanulók körében, Magyar Pedagógia, 105. évf. 2. szám, 186-202.

Fülöp M., Pressing Zs. (2011). A tehetséges gyermekek és a versengés. Fordulópont. 51, 94–103.

Karnes F. A., Riley T. L. (1996). Competitions: Developing and nurturing talents. Gifted Child Today, 19(2), 14-49.

Kővári A. (2018). Középiskolai kiegészítő foglalkozások elemzése. In Kutatás és innováció a Kárpát-medencei oktatási térben, 760–772.

Kővári A. (2016). Középiskolai tehetséggondozás vizsgálata. In Empirikus kutatások az oktatásban és a pedagógusképzésben, 36–52

Udvari S. J., Schneider B. H. (2000). Competition and the adjustment of gifted children: A matter of motivation. Roeper Review, 22(4), 212-216.

Ujbányi T. et al (2017). ICT Based Interactive and Smart Technologies in Education - Teaching Difficulties. International Journal of Management and Applied Science, 3.(10.), 72–77